TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija)

SPRENDIMAS

2004 m. lapkričio 18 d.*

Byloje C-126/03,

dėl pagal EB 226 straipsnį 2003 m. kovo 20 d. pateikto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo,

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama K. Wiedner, nurodžiusio adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Vokietijos Federacinę Respubliką, atstovaujamą W.-D. Plessing, padedamo advokato H.-J. Prieß,

atsakovę,

* Proceso kalba: vokiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann (pranešėjas), teisėjai A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts ir K. Schiemann,

generalinis advokatas L. A. Geelhoed,
posėdžio sekretorius H. Von Holstein, kanclerio pavaduotojas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. gegužės 26 d. posėdžiui,

išklausęs 2004 m. birželio 24 d. posėdyje pateiktą generalinio advokato išvadą,

priima šį

Sprendimą

1 Šiuo ieškiniu Europos Bendrijos Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. birželio

18 d. Tarybos direktyvą 92/50/EEB dėl viešojo paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 209, p. 1), nes Miuncheno miestas (Vokietija), nesilaikydamas šios direktyvos 8 straipsnyje ir 11 straipsnio 1 dalyje numatytų procedūrinių reikalavimų, sudarė viešojo paslaugų pirkimo sutartį dėl atliekų transportavimo iš jų išmetimo vietų Donauwald regione (Vokietija) iki *München-Nord* šiluminės elektrinės.

Teisinis pagrindas

2 Pagal Direktyvos 92/50 1 straipsnio a punktą „viešojo paslaugų pirkimo sutartys – tai atlygintinio piniginio pobūdžio sutartys, kurias raštu sudaro paslaugų teikėjas ir perkančioji organizacija", išskyrus sutartis, nurodytas šios nuostatos i–ix papunkčiuose.

3 Pagal tos pačios direktyvos 1 straipsnio b punktą „perkančiomis organizacijomis" laikomos „valstybės, regioninės ar vietos valdžios institucijos, viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos, taip pat asociacijos, kurias sudaro viena ar daugiau tokių valdžios institucijų arba viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų".

4 Remiantis Direktyvos 92/50 8 straipsniu „sutartys, kurių objektas – I A priede išvardytos paslaugos, yra sudaromos pagal III–VI dalių nuostatas".

5 Direktyvos 92/50 11 straipsnio 1 dalis nustato, kad sudarydamos viešojo paslaugų pirkimo sutartis perkančiosios organizacijos taiko šios direktyvos 1 straipsnio d, e ir f punktuose numatytas atitinkamai atviro ar riboto konkursų arba derybų procedūras.

Faktinės aplinkybės ir ikiteisminė procedūra

6 1997 m. Miuncheno miestas, eksploatuojantis šiluminę elektrinę *München-Nord*, sudarė sutartį su privačia bendrove *Rethmann Entsorgungswirtschaft GmbH & Co. KG* (toliau – *Rethmann*), pagal kurią miestas įsipareigojo paskirti šiai bendrovei atliekų transportavimą iš jų išmetimo vietų iki *München-Nord* šiluminės elektrinės su sąlyga, kad miestas laimės Donauwald regiono (Vokietija) atliekų šalinimo konkursą, apie kurį buvo paskelbta *Abfallwirtschaftsgesellschaft Donau-Wald mbH* (toliau – *AWG Donau-Wald*) pranešime apie sutartį ir kuriame Miuncheno miestas pateikė savo pasiūlymą.

7 Sudaręs minėtą viešojo paslaugų pirkimo sutartį, Miuncheno miestas, vadovaudamasis sutartimi su *Rethmann*, pavedė šiai bendrovei transportuoti atliekas, tačiau nepaskelbė pranešimo apie šią sutartį kaip numatyta Direktyvoje 92/50.

8 Suteikusi Vokietijos Federacinei Respublikai galimybę pateikti savo pastabas šiuo klausimu, 2001 m. liepos 25 d. Komisija nusiuntė šiai valstybei narei argumentuotą nuomonę, kurioje buvo nurodyta, kad pagal Direktyvą 92/50 apie sutartį dėl atliekų

transportavimo iš jų išmetimo vietų Donauwald regione iki *München-Nord* šiluminės elektrinės (toliau – skundžiama sutartis) turėjo būti paskelbta pranešime apie sutartį *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*. Komisija paragino šią valstybę narę per du mėnesius nuo šio pranešimo dienos įvykdyti įsipareigojimus pagal Bendrijos teisę. Komisija, 2001 m. spalio 30 d. gavusi Vokietijos valdžios institucijų atsakymą, kuriame jos užginčijo kaltinimus neįvykdžius įsipareigojimų, pareiškė šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl įsipareigojimų neįvykdymo

9 Pagrįsdama savo ieškinį, Komisija nurodo vienintelį kaltinimą, susijusį su Direktyvos 92/50 8 straipsnio kartu su 11 straipsnio 1 dalies pažeidimu, nes Miuncheno miestas nepaskelbė pranešimo apie skundžiamą sutartį.

10 Šiuo klausimu primintina, kad remiantis Direktyvos 92/50 8 straipsniu kartu su 11 straipsnio 1 dalimi, viešojo pirkimo sutartys, kurių objektas yra I A priede išvardytos paslaugos, turi būti sudaromos pagal šios direktyvos III–VI dalių nuostatas, taikant atviro ar riboto konkursų arba derybų procedūras.

11 Sąvoka „viešojo paslaugų pirkimo sutartis“ yra apibrėžta Direktyvos 92/50 1 straipsnio a punkte, pagal kurį tai yra atlygintinio piniginio pobūdžio sutartis, kurią raštu sudaro paslaugų teikėjas ir perkančioji organizacija.

12 Sąvoką „perkančiosios organizacijos“ Direktyvos 92/50 1 straipsnio b punktas apibrėžia kaip „valstybės, regioninės ar vietos valdžios institucijos, viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos, taip pat asociacijos, kurias sudaro viena ar daugiau tokių valdžios institucijų arba viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų“.

13 Be to, Direktyvos 92/50 8 straipsnis kartu su 1 straipsnio a ir b punktais bei 11 straipsnio 1 dalimi numato, kad atlygintinio piniginio pobūdžio sutartys, kurias raštu sudaro paslaugų teikėjas ir regioninės ar vietos valdžios institucijos, turi būti sudaromos pagal atviro ar riboto konkursų arba derybų procedūras šios direktyvos prasme, jeigu jų objektas yra I A priede išvardytos paslaugos.

14 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad skundžiama sutartis yra viešojo paslaugų pirkimo sutartis Direktyvos 92/50 8 ir 11 straipsnių prasme, kuri turi būti sudaroma pagal šios direktyvos III–VI dalių nuostatas.

15 Miuncheno miesto ir *Rethmann* sudaryta sutartis, pagal kurią šiai bendrovei buvo paskirta transportuoti atliekas iš jų išmetimo vietų Donauwald regione iki *München-Nord* šiluminės elektrinės, yra susijusi su I A priede numatyta įmonės regioninės ar vietos valdžios institucijoms teikiama paslauga. Taigi, šiuo atveju kalbama apie rašytinę atlygintinę sutartį, sudarytą tarp paslaugų tiekėjo ir perkančiosios organizacijos.

16 Todėl negalima pritarti Vokietijos vyriausybės argumentams, pateiktiems siekiant paneigti skundžiamos sutarties kvalifikavimo kaip viešojo paslaugų pirkimo sutarties Direktyvos 92/50 8 ir 11 straipsnių prasme.

17 Pirmiausia Vokietijos vyriausybė teigia, kad skundžiamos sutarties atveju Miuncheno miestas nėra „perkančioji organizacija" Direktyvos 92/50 1 straipsnio b punkto prasme ir kad ši sutartis nėra „viešojo paslaugų pirkimo sutartis" šios direktyvos 1 straipsnio a punkto prasme. vyriausybės nuomone, minėta sutartis nepatenka į Miuncheno miesto veiklos viešojo intereso tikslais sritį, bet yra nepriklausoma ekonominė veikla, aiškiai atskirta bei vykdoma konkurencijos sąlygomis, t. y. *München-Nord* šiluminės elektrinės eksploatavimo.

18 Į šį argumentą reikia atsakyti, kad pagal Direktyvos 92/50 1 straipsnio b punkto apibrėžimą regioninės ar vietos valdžios institucijos yra perkančiosios organizacijos. Iš teismų praktikos matyti, kad direktyvos 1 straipsnio a punktas neskiria sutarčių, kurias perkančiosios organizacijos sudaro vykdydamos savo viešojo intereso poreikių tenkinimo užduotį, nuo su šia užduotimi nesusijusių sutarčių (žr. pagal analogiją 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvai 93/37/EEB dėl viešojo darbų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 199, p. 54) – 1998 m. sausio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mannesmann Anlagenbau Austria ir kt.*, C-44/96, Rink. p. I-73, 32 punktą). Taip pat neturi reikšmės tai, kad pati perkančioji organizacija veikia kaip paslaugos teikėja ir kad atitinkama sutartis šiuo atveju numato dalies darbų subrangą iš trečiųjų asmenų. Iš tikrųjų neatmetama galimybė, kad perkančiosios organizacijos sprendimas pasirenkant šiuos trečiuosius asmenis būtų grindžiamas ne ekonominiais, o kokiais nors kitais sumetimais. Iš to darytina išvada, kad skundžiama sutartis, nepriklausomai nuo jos prigimties ir sudarymo konteksto, yra „viešojo paslaugų pirkimo sutartis" Direktyvos 92/50 1 straipsnio a punkto prasme.

19 Kalbant apie argumentą, kad galiausiai dėl *Rethmann* teikiamų atliekų transportavimo paslaugų turėjo būti skelbiami du pranešimai apie sutartį, pakanka konstatuoti, kad šios paslaugos iš tikrųjų yra dviejų skirtingų viešojo paslaugų pirkimo sutarčių objektai, t. y. Miuncheno miesto sudaryta sutartis ir bendra sutartis dėl Donauwald regiono atliekų šalinimo, sudaryta *AWG Donau-Wald*, apie kiekvieną kurių turėjo būti paskelbtas atskiras pranešimas apie sutartį; todėl taikant Direktyvą 92/50 dėl *Rethmann* teikiamų paslaugų vienas po kito turėjo būti skelbiami du atskiri pranešimai apie sutartį.

20 Kalbant apie argumentą, kad nagrinėjamu atveju nebuvo naudojamos viešos Miuncheno miesto lėšos, pakanka pažymėti, kad tokių lėšų panaudojimas nėra būtinas, jog būtų galima konstatuoti, kad sudaroma viešojo paslaugų pirkimo sutartis Direktyvos 92/50 8 ir 11 straipsnių prasme.

21 Be to, Vokietijos vyriausybė teigia, kad skundžiama sutartis buvo sudaryta perpardavimo tretiesiems asmenims tikslais, todėl remiantis Direktyvos 92/50 1 straipsnio a punkto ii papunkčiu ir 1993 m. birželio 14 d. Tarybos sektorinės direktyvos 93/38/EEB dėl subjektų, vykdančių savo veiklą vandens, energetikos, transporto ir telekomunikacijų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo (OL L 199, p. 84) 7 straipsniu, Direktyva 92/50 jai nėra taikoma. Šiuo atžvilgiu, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 34 punkte, konstatuotina, kad pagal Direktyvos 92/50 1 straipsnio a punkto ii papunktį direktyva nėra taikoma sutartims, sudarytoms srityse, kurioms taikoma Direktyva 93/38, nes Bendrijos teisės aktų leidėjas norėjo, kad šias sutartis reglamentuotų vien Direktyva 93/38. Todėl sektorinės Direktyvos 93/38 7 straipsnyje numatyta išimtis taikoma tik tuomet, jei skundžiama sutartis patenka į šios direktyvos taikymo sritį. Kadangi ši sutartis nėra susijusi su sektorinės Direktyvos 93/38 2 straipsnio 2 dalyje nurodytomis veiklos rūšimis, nagrinėjamu atveju negali būti taikoma šios direktyvos 7 straipsnyje numatyta išimtis.

22 Vokietijos vyriausybė taip pat teigia, kad skundžiamos sutarties buvo praktiškai neįmanoma sudaryti pagal Direktyvos 92/50 III–VI dalis, nes siekdamas įrodyti savo pajėgumą *AWG Donau-Wald* paskelbtame konkurse pagal šios direktyvos 32 straipsnio 2 dalies c ir h punktus Miuncheno miestas, pateikdamas savo pasiūlymą, turėjo nurodyti subrangovo pavadinimą. Šiuo atveju pažymėtina, kad yra teisinga, jog paslaugų teikėjas, kuris siekdamas, kad jam būtų leista dalyvauti konkurse, ir nurodydamas organizacijų ar įmonių, su kuriomis yra tiesiogiai ar netiesiogiai susijęs, pajėgumus, privalo įrodyti, kad iš tikrųjų disponuoja šioms organizacijoms ar įmonėms priklausančiais resursais, kurių jis pats neturi ir kurie yra būtini sutarčiai įvykdyti (žr. šiuo klausimu 1999 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Holst Italia*, C-176/98, Rink. p. I-8607, 29 punktą; 2001 m. liepos 12 d. Sprendimo *Ordine degli Architetti ir kt.*, C-399/98, Rink. p. I-5409, 92 punktą ir 2004 m. kovo 18 d. Sprendimo *Siemens ir ARGE Telekom*, C-314/01, Rink. p. I-2549, 44 punktą). Tačiau nagrinėjamu atveju Miuncheno miestas bet kuriuo atveju turėjo galimybę laikotarpiu nuo pranešimo apie sutartį paskelbimo iki pasiūlymo konkursui pateikimo taikyti pagreitintą ribotą procedūrą pagal Direktyvos 92/50 20 straipsnį.

23 Vokietijos vyriausybė teigia, kad pagal Direktyvos 92/50 11 straipsnio 3 dalies d punktą skundžiama sutartis galėjo būti sudaryta derybų keliu, iš anksto neskelbiant pranešimo apie sutartį. Šiuo atžvilgiu pasakytina, kad Direktyvos 92/50 11 straipsnio 3 dalis, būdama leidžiančia nukrypti nuo taisyklių, turinčių užtikrinti EB sutarties viešojo paslaugų pirkimo sutarčių srityje suteikiamų teisių veiksmingumą, nuostata turi būti aiškinama siaurai, ir kad įrodinėjimo, jog šią nuostatą pateisinančios ypatingos aplinkybės egzistuoja iš tikrųjų, našta tenka asmeniui, ketinančiam ja remtis (žr. 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-20/01 ir C-28/01, Rink. p. I-3609, 58 punktą). Todėl minėtos direktyvos 11 straipsnio 3 dalies d punktas gali būti taikomas tik tuomet, kai įvykdomos trys sąlygos. Turi įvykti nenumatomas įvykis, turi susiklostyti ypatingos skubos aplinkybės, dėl kurių neįmanoma laikytis kitoms procedūroms nustatytų terminų, ir turi būti priežastinis ryšys tarp nenumatomo įvykio ir dėl to atsiradusios ypatingos skubos (žr. dėl 1971 m. liepos 26 d. Tarybos direktyvos 71/305/EEB dėl viešojo darbų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 185, p. 5) 1993 m. rugpjūčio 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-107/92, Rink. p. I-4655, 12 punktą ir 1996 m. kovo 28 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-318/94, Rink. p. I-1949,

14 punktą). Nagrinėjamu atveju Miuncheno miestas, kaip nustatyta šio sprendimo 22 punkte, turėjo galimybę taikyti pagreitintą ribotą procedūrą (dėl Direktyvos 71/305/EEB žr. 1992 m. kovo 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-24/91, Rink. p. I-1989, 14 punktą ir minėto sprendimo *Komisija prieš Italiją* 13 punktą). Iš to darytina išvada, kad Vokietijos Federacinė Respublika neįrodė, kad buvo susiklosčiusi ypatingos skubos situacija.

24 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, konstatuotina, kad Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 92/50, nes Miuncheno miestas, pažeisdamas šios direktyvos 8 straipsnyje ir 11 straipsnio 1 dalyje numatytus procedūrinius reikalavimus, sudarė viešojo paslaugų pirkimo sutartį dėl atliekų transportavimo iš jų išmetimo vietų Donauwald regione iki *München-Nord* šiluminės elektrinės.

Dėl įsipareigojimų neįvykdymą konstatuojančio sprendimo pasekmių

25 Vokietijos vyriausybė teigia, kad konstatavus įsipareigojimų neįvykdymą Vokietijos Federacinė Respublika nėra įpareigota nutraukti sudarytų sutarčių.

26 Šiuo atžvilgiu pakanka pažymėti, kad byloje dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal EB 226 straipsnį Teisingumo Teismas turi tik konstatuoti, kad buvo pažeista Bendrijos teisės nuostata. Tuo tarpu iš EB 228 straipsnio 1 dalies matyti, kad atitinkama valstybė narė turi imtis būtinų priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

27 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti išlaidas ir Vokietijos Federacinė Respublika pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvą 92/50/EEB dėl viešojo paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo, nes Miuncheno miestas, pažeisdamas šios direktyvos 8 straipsnyje ir 11 straipsnio 1 dalyje numatytus procedūrinius reikalavimus, sudarė viešojo paslaugų pirkimo sutartį dėl atliekų transportavimo iš jų išmetimo vietų Donauwald regione iki *München-Nord* šiluminės elektrinės.**

2. **Priteisti iš Vokietijos Federacinės Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.